تولیدات علمی و جایگاه پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۳۹۳

کبری کهنوجی [۱] راشل قاسمی [۲*] نسرین داوری دولت‌آبادی [۳]

۱. کارشناسی ارشد، مدیریت دولتی، معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران. ORCID: 0000-0003-3345-4407

۲. کارشناسی ارشد، نانو تکنولوژی، معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

۳. گروه فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین؛ دوره چهارم؛ شماره اول؛ بهار و تابستان ۱۳۹۷؛ صفحات ۳۹-۴۵

چکیده

هدف: *توسعه علمی هر کشور از طریق سنجش فعالیت‌ها و تولیدات علمی پژوهشگران آن کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد. این پژوهش با هدف ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان براساس شاخص‌های معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام شد.*

روش‌ها: *در این پژوهش توصیفی کاربردی، داده‌های مورد مطالعه کلیه فعالیت‌های پژوهشی انجام شده در دانشگاه در سال ۱۳۹۳ بود. داده‌ها براساس مدارک و مستندات موجود در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه جمع‌آوری و در سامانه ارزشیابی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ثبت گردید. ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه در قالب محورهای تولید و انتشار دانش، حاکمیت و رهبری، توانمندسازی و تحقیقات دانشجویی انجام شد.*

نتایج: *پس از نهایی شدن نتایج داوری‌ها، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان با کسب ۶۳۹۳/۹۸ امتیاز در میان ۲۳ دانشگاه تیپ ۲، رتبه ۱۷ و در بین ۵۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور رتبه ۲۰ را کسب نمود. کل امتیاز پژوهشی دانشگاه در چهار محور اصلی مورد ارزیابی ۶۳۹۳/۹۸ بود .*

نتیجه‌گیری: *فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان روند افزایشی داشته است اما با توجه به تغییر سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت افزایش کیفیت فعالیت‌های تحقیقاتی و اهمیت هم‌سو بودن برنامه‌های تحقیقاتی دانشگاه با سیاست‌های وزارت متبوع، دانشگاه می‌تواند با تغییر اهداف و برنامه‌های تحقیقاتی خود و تمرکز بر بهبود کیفیت تحقیقات و همچنین فراهم نمودن بسترهای مناسب در جهت ارتقا تولیدات علمی با کیفیت گام بردارد.*

کلیدواژه‌ها: *ارزشیابی، تولیدات علمی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان.*

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۶/۸/۲۲ اصلاح نهایی: ۹۷/۶/۲۰ پذیرش مقاله: ۹۷/۶/۲۴

ارجاع: کهنوجی کبری، قاسمی راشل، داوری دولت‌آبادی نسرین. تولیدات علمی و تعیین جایگاه پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۳۹۳. مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین. ۱۳۹۷؛ ۴(۱): ۳۹-۴۵.

مقدمه:

پژوهش و تحقیق بستر اصلی پیشرفت و سازندگی یک کشور در شاخه‌های مختلف علوم است. به طوری که امروزه، توسعه علمی هر کشور از طریق سنجش فعالیت‌ها و تولیدات علمی پژوهشگران آن کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد [۱]. امروزه تمامی کشورهای صنعتی و در حال توسعه می‌کوشند تا میزان سرمایه‌گذاری‌های تحقیقاتی خود را افزایش دهند. در حالی که تحقیقات در کشورهای در حال توسعه در سطح مطلوب انجام نمی‌پذیرد و میزان نیروی انسانی، بودجه و امکانات پژوهشی در مقایسه با کشورهای صنعتی و توسعه‌یافته محدود می‌باشد. کشورهای پیشرفته برای حفظ موقعیت و برتری در صحنه‌های رقابت بین‌المللی، به سرمایه‌گذاری در امر تحقیقات می‌پردازند و در این میان کشورهای در حال توسعه نیز اهمیت و ضرورت سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیقات به منظور رشد و شکوفایی و حل اصولی مسائل و مشکلات اجتماعی، بهداشتی و اقتصادی را دریافته‌اند [۲].

در هر کشوری دانشگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین مراکز فعالیت‌های پژوهشی، نقش تعیین‌کننده‌ای دارند و توسعه مطلوب و متناسب با

نویسنده مسئول:

راشل قاسمی

کارشناسی ارشد، رشته نانو تکنولوژی، معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

تلفن: ۰۰۹۸۹۱۷۱۶۱۴۱۶۱+ پست الکترونیکی: rachel.qassimi@gmail.com ORCID: 0000-0003-3345-4407

نیازهای جامعه در پدیده آموزش که زیر بنای توسعه علم محسوب می‌شود، تنها از طریق تحقیق و پژوهش امکان‌پذیر می‌باشد. هر چه گروه‌های مختلف اعضای هیات‌علمی در دانشگاه‌ها خدمات با کیفیت بالاتری را ارائه دهند، توسعه و پیشرفت آن کشور شتاب بیشتری خواهد گرفت [۳].

درک و شناخت پتانسیل‌ها و امکانات موجود و همچنین شناسایی نقاط ضعف و قوت برنامه‌های تحقیقاتی نخستین گام در جهت ارتقا و بهبود امر پژوهش در جامعه می‌باشد. از جمله ابزارهای لازم و بنیادین که باید در اختیار تصمیم‌گیرندگان، برنامه‌ریزان و سیاست‌گزاران امر پژوهش قرار گیرد، شناخت نارسایی‌ها و آگاهی از چگونگی و میزان تحقق اهداف برنامه‌ای پژوهش است تا از طریق آن تصمیمات لازم در جهت تحقق اهداف، بهبود روش‌ها و افزایش بازدهی اتخاذ شود [۲]. از آن جا که نیاز به داشتن ساز و کار مناسب و موثر برای نظارت علمی بر جریان تحقیق و سنجش عملکرد آن ضروری است و با در نظر گرفتن اهداف نظام تحقیقات مرتبط با سلامت، ارزشیابی عملکرد فعالیت‌های پژوهشی و تعیین جایگاه دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در سه محور حاکمیت و رهبری، توانمندسازی و تولید دانش صورت می‌گیرد [۴].

بررسی تولیدات علمی و تعیین جایگاه پژوهشی دانشگاه‌ها می‌تواند منجر به شناسایی نقاط قوت و ضعف برنامه‌های تحقیقاتی گردد و با تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری، تولیدات و انتشارات علمی دانشگاه‌ها را در راستای ارتقا و بهبود امر پژوهش، به منظور رشد و شکوفایی و حل اصولی مسائل و مشکلات اجتماعی، بهداشتی و اقتصادی جهت‌دهی نماید. به همین دلیل این پژوهش به منظور بررسی تولیدات علمی و تعیین جایگاه پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۳۹۳ انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها:

پژوهش حاضر یک مطالعه کاربردی به روش توصیفی است. داده‌های مورد مطالعه کلیه فعالیت‌های پژوهشی انجام شده در دانشگاه در سال ۱۳۹۳ بوده که براساس آیین‌نامه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور موجود در وب‌سایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد ارزیابی قرار گرفت. در این مطالعه کلیه فعالیت‌هایی که براساس آیین‌نامه دارای امتیاز پژوهشی بود، وارد مطالعه شدند و فعالیت‌های پژوهشی فاقد امتیاز از مطالعه خارج گردید.

آیین‌نامه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت ارزیابی فعالیت‌های پژوهشی و تعیین جایگاه پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تدوین گردیده و سال‌های متعدد به عنوان معیار و مرجع ارزشیابی مورد استفاده قرار گرفته است. این آیین‌نامه در قالب چهار محور تولید و انتشار دانش (مقالات منتشر شده دانشگاه، کتاب تألیفی، مقالات ارائه شده در همایش‌های داخلی، مقالات ارائه شده در کنگره‌های خارجی و بین‌المللی، ارجاع به مقالات دانشگاه، ارجاع به مقالات دانشگاه در کتب مرجع و نوآوری، اکتشاف، اختراع ثبت شده و بومی‌سازی فناوری)، محور حاکمیت و رهبری (عملکرد دانشگاه در خصوص اولویت‌های پژوهشی، سامانه علم و فناوری، عملکرد دانشگاه در زمینه نشریات علمی پژوهشی، نحوه همکاری در ارزشیابی سالیانه فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه، عملکرد دانشگاه در زمینه اخلاق در پژوهش، عملکرد دانشگاه در جذب منابع خارجی جهت انجام طرح‌های تحقیقاتی)، محور توانمندسازی (همایش بین‌المللی یا منطقه‌ای، همایش کشوری، کسب رتبه‌های برتر در جشنواره‌ها، کسب رتبه یک درصد دانشمندان برتر جهان، تربیت نیروی انسانی محقق) و محور تحقیقات دانشجویی (همایش‌های دانشجویی، کسب رتبه‌های برتر در جشنواره‌های رازی و خوارزمی، طرح‌های مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی) می‌باشد [۵].

داده‌ها براساس مدارک و مستندات موجود در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه و اطلاعات موجود در وب‌سایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع جمع‌آوری گردید. داده‌ها به تفکیک شاخص‌های اعلام شده، از واحدهای مختلف گردآوری و پس از بررسی برحسب شاخص‌های مورد نظر، اطلاعات در فایل‌هایی که به منظور دسته‌بندی هر شاخص تهیه شده بود وارد گردید. سپس مستندات لازم برای هر شاخص تهیه و جمع‌آوری شد. کلیه مستندات و اطلاعات در سامانه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها ثبت گردید.

در خصوص شاخص مقالات منتشر شده دانشگاه در نشریه‌های داخلی و خارجی، کلیه اطلاعات مقالات در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف جستجو و به تفکیک فیلدهای مربوطه در سامانه وارد شد. اطلاعات و مستندات کلیه شاخص‌ها، پس از بررسی اولیه توسط کارشناس مسئول ارزشیابی دانشگاه و رفع نقص، جهت بررسی و اعلام نتایج توسط تیم ارزشیابی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، در سامانه ثبت نهایی گردید. امتیاز هر شاخص در هر محور براساس جزئیات ارائه شده در آیین‌نامه ارزشیابی دانشگاه‌ها به صورت خودکار توسط سامانه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها محاسبه شد [۶].

تیم ارزشیابی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت پس از بررسی مدارک و مستندات دانشگاه و انجام داوری، توسط سیستم آماری وزارت تحلیل و نتایج به صورت گزارش در سامانه ارزشیابی اعلام گردید.

یافته‌ها:

نتایج نشان داد دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان با کسب ۶۳۹۳/۹۸ امتیاز در میان ۲۳ دانشگاه تیپ ۲، رتبه ۱۷ و در بین ۵۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور رتبه ۲۰ را کسب نمود. براساس نتایج، بودجه پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۳، ۶/۵۰۸ میلیون ریال، کل بودجه دانشگاه و مراکز تحقیقاتی ۲۳۶/۸۷۸ میلیون ریال تعیین گردید. تعداد کل اعضاء هیات‌علمی ۲۶۲ نفر که از این تعداد ۸۸ نفر مربی، ۱۶۱ نفر استادیار، ۱۲ نفر دانشیار و یک نفر استاد بود. همچنین تعداد محققین غیرهیات‌علمی ۸ نفر و تعداد دانشجویان ۱۳۶۲ نفر اعلام گردید.

در نتیجه براساس فرمول، " ۱/۲ تعداد دانشجویان Ph.D و دستیاران فوق‌تخصص + ۱/۳ تعداد دستیاران مقطع تخصص + ۱/۳ تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد + ۱/۱۲ تعداد دانشجویان دکترای عمومی + ۱/۳ تعداد کل هیات‌علمی آموزشی + تعداد کل هیات‌علمی پژوهشی + تعداد کل محققین غیرهیات‌علمی مراکز تحقیقاتی" تعداد پژوهشگر تطبیق یافته سال ۱۳۹۳ این دانشگاه ۲۶۰ نفر محاسبه گردید.

همان طور که نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد طرح‌های تحقیقاتی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه با تعداد ۱۴۶ مورد و ۱۴۷/۲۳ میلیون ریال بیشترین بودجه و طرح‌های توسعه‌ای با تعداد صفر کمترین میزان بودجه را به خود اختصاص دادند.

جدول ۱- اطلاعات طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه در سال ۱۳۹۳

طرح‌های مصوب پژوهشی	تعداد	بودجه (میلیون ریال)
طرح‌های مصوب شورای پژوهشی دانشگاه	۱۴۶	۱۴۷/۲۳
طرح‌های ارجاع شده به کمیته اخلاق	۱۲	۱/۱۱۸
طرح‌های منطبق با اولویت‌های پژوهشی	۱۰۳	۵/۴۶۴
طرح‌های بنیادی	۱۶	۱/۶۱۶
طرح‌های توسعه‌ای	۰	۰
طرح‌های کاربردی	۱۲۶	۵/۶۱۴
طرح‌های نظام سلامت	۴	۱۴۰

همان طور که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد کل امتیاز پژوهشی دانشگاه در چهار محور اصلی مورد ارزیابی ۶۳۹۳/۹۸ بود که از این میزان ۸۰۹/۷۷ امتیاز در محور حاکمیت و رهبری، ۱۴۴ امتیاز در محور توانمندسازی، ۴۹۱۸/۲۱ امتیاز در محور تولید و انتشار دانش و ۵۲۲ امتیاز محور تحقیقات دانشجویی کسب شد.

جدول ۲- امتیاز فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه به تفکیک محورها و شاخص‌های پژوهشی

محور	شاخص	تعداد	امتیاز
حاکمیت و رهبری	عملکرد دانشگاه‌ها در خصوص اولویت‌های پژوهشی	۰	۰
	سامانه علم و فناوری	۰	۳۲۸/۷۷
	عملکر دانشگاه در زمینه نشریات علمی پژوهشی	۰	۵۶
	نحوه همکاری در اجرای ارزشیابی سالانه فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه	۰	۷۰
	عملکرد دانشگاه در خصوص اخلاق در پژوهش	۰	۳۵۵
	عملکرد دانشگاه در جذب منابع خارجی جهت انجام طرح‌های تحقیقاتی	۰	۰
توانمندسازی	همایش‌های بین‌المللی یا منطقه‌ای	۱	۱۰۰
	همایش‌های کشوری	۰	۰
	کسب رتبه برتر در جشنواره‌های رازی و خوارزمی	۰	۰
	کسب رتبه ۱٪ دانشمندان برتر جهان	۰	۰
	تربیت نیروی انسانی محقق (پذیرفته‌شدگان دوره‌های دکترای پژوهشی)	۴	۴۴
تولید و انتشار دانش	کتب تالیفی	۸	۱۶۵
	ارجاع به مقاله دانشگاه درکتب مرجع	۰	۰
	نوآوری، اکتشاف، اختراع ثبت شده، بومی‌سازی فناوری	۰	۰
	مقالات ارائه شده درهمایش‌های داخلی	۲۰	۱۰
	مقالات ارائه شده درهمایش‌های خارجی و بین‌المللی	۳۸	۶۳/۵
	ارجاع به مقالات منتشر شده به نام دانشگاه	۴۸۵	۱۰۴۴/۸۵
	مقالات استخراج شده از پایان‌نامه ها	۰	۰
	مقالات منتشر شده در مجلات داخلی با احتساب ۵۰٪ امتیاز	۸۳	۸۲۱/۲۲
	مقالات منتشر شده در مجلات خارجی	۱۹۴	۲۸۰۴/۱

	مقالات منتشر شده با همکاری خارج از کشور	۵	۹/۵۴
	مقالات منتشره در مجلات دارای Impact Factor بالای ۲۰	۰	۰
تحقیقات دانشجویی	همایش‌ها دانشجویی	۰	۰
	کسب رتبه برتر در جشنواره‌های رازی و خوارزمی	۰	۰
	طرح‌های مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی	۵۳	۵۲۲
	امتیاز کل		۶۳۹۳/۹۸

بحث و نتیجه‌گیری:

دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۳، رتبه ۱۷ در بین دانشگاه‌های هم تیپ و رتبه ۲۰ در بین ۵۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور کسب نمود. رتبه دانشگاه در بین دانشگاه‌های هم تیپ در سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ (با کسب امتیازهای ۲۵۷۸/۱۸، ۲۹۵۴/۵۴ و ۴۲۷۵/۰۱) به ترتیب ۱۹، ۲۰ و ۱۸ و در بین دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ۲۴، ۳۴ و ۳۲ بوده است. نتایج نشان‌دهنده ارتقا رتبه دانشگاه در بین دانشگاه‌های تیپ ۲ و ارتقا قابل توجه در کل دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشد.

در سال ۱۳۹۳ بالاترین امتیاز مربوط به محور تولید و انتشار دانش بوده است که این محور با امتیاز ۴۹۱۸/۲۱ نسبت به سال ۱۳۹۰ (۱۷۱۷/۸۷ امتیاز)، بیشترین میزان افزایش را طی ۴ سال گذشته داشته است. به طور کلی رشد دانشگاه در شاخص تولید و انتشار دانش در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰ قابل ملاحظه بوده که این رشد، در نتیجه افزایش امتیاز مربوط به شاخص مقالات منتشر شده، کتب تألیفی و نیز اضافه شدن شاخص ارجاع به مقالات دانشگاه در سال ۱۳۹۳ بوده است. سیاست‌های حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه در خصوص افزایش مبالغ تشویقی مقالات، تغییر زیرساخت و اصلاح فرایندها در انتشارات دانشگاه، برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی، برگزاری دوره‌های فلوشیپ پژوهشی را می‌توان از عوامل تأثیرگذار در افزایش تعداد مقالات و کتاب‌های منتشر شده دانشگاه نام برد.

فهیمیان به بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیات‌علمی دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه تربیت مدرس در طول سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۰ پرداخته است .یافته‌های این پژوهش نشان داد که تولید اطلاعات علمی در طول سال‌های مورد نظر در پژوهش از رشد چشم گیری برخوردار بوده است که با نتایج پژوهش حاضر هم‌راستا است [۴].

در مطالعه بررسی وضعیت انتشار و استناد به مقالات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۰۷در نمایه‌نامه‌های ISI نتایج نشان داد که در مجموع ۱۴۳۱ منتشر شده است و انتشار مقالات در این دانشگاه رشد صعودی داشت و این رشد در سال ۲۰۰۷ به صورت جهشی بود [۷]. نوری و همکاران در مطالعه خود تحت عنوان تولیدات علمی پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در پایگاه اطلاعاتی Web of Science از سال‌های ۱۹۷۶ تا پایان سال ۲۰۰۶، دریافتند که بیشترین تعداد مدارک منتشر شده از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در مجلات ISI مربوط به سال ۲۰۰۶ بود. از نظر نوع مدرک بیشترین تعداد مربوط به مقالات اصیل بود و از لحاظ موضوعی بیشترین تعداد مدارک در رابطه با بیماری‌های عروق محیطی بود [۸]. ارزیابی بروندادهای علمی پژوهشگاه رویان نشان داد پژوهشگاه رویان با ۸۶۲ مدرک در کل، در سال ۲۰۱۴ حدود ۰/۵ درصد از مدارک علمی کل کشور را تولید کرده و میانگین نرخ رشد سالیانه آن ۲۴ درصد بوده است. شاخص هرش این پژوهشگاه ۴۱ به دست آمد و ۲۱ درصد مدارک علمی آن در مجلات Q1 و Q2 منتشر می‌شوند. متوسط استناد به هر مدرک علمی حاصل از هم‌تالیفی خارجی ۷۲، هم‌تالیفی داخلی ۶ و بدون همکاری خارج از پژوهشگاه ۲ بوده است. پژوهشگاه رویان یکی از موفق‌ترین موسسات پژوهشی ایران در حوزه پزشکی است و با شتاب بیشتری از کل کشور در حال انجام تحقیق و پژوهش است. [۹].

رسول‌آبادی و همکاران با بررسی تولیدات علمی پژوهشگران دانشگاه‌های علوم پزشکی غرب کشور در پایگاه Scopus دریافتند که ۵ دانشگاه مورد بررسی تعداد ۳۰۱۱ مقاله در فاصله سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۰ به چاپ رسانده‌اند.که در این میان دانشگاه علوم پزشکی همدان با تولید ۹۵۸ مقاله بالاترین رتبه و دانشگاه علوم پزشکی ایلام با ۳۶۹ مقاله کمترین تعداد مقاله را داشت [۱۰].

بررسی تولید علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی در شمال ایران از سال‌های۲۰۱۰-۲۰۰۵ نشان داد اعضاء هیات‌علمی دانشگاه‌های مورد مطالعه تعداد ۱۳۴۸ مقاله به چاپ رسانده‌اند. دانشگاه علوم پزشکی مازندران با ۵۴۶ مقاله بیشترین تعداد مقالات و دانشگاه علوم پزشکی بابل با ۲۵۶ مقاله کمترین تعداد مقاله را داشتند. تعداد مقالات دانشگاه علوم پزشکی بابل و گیلان در سال ۲۰۰۸ برابر بوده است (مقاله ۴۷). دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ افزایش ۱۰۰ درصدی تعداد مقالات را داشته است [۱۱].

امتیاز مربوط به محور حاکمیت و رهبری در طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ روند افزایشی داشته که این افزایش در سال ۹۳ نسبت به سال‌های گذشته مربوط به عملکرد دانشگاه و تغییر در شاخص‌های مورد ارزیابی در حوزه اخلاق در پژوهش بوده است. با توجه به اهمیت شاخص فوق و تأثیر آن در امتیاز محور حاکمیت و رهبری، سیاست‌گذاری در جهت ارتقا عملکرد کمیته اخلاق و برنامه‌ریزی‌های آموزشی جهت آشنایی محققان با اصول اخلاق در پژوهش، می‌تواند علاوه بر تقویت روحیه اخلاق در پژوهش، در افزایش امتیاز این شاخص در سال‌های آتی نیز تأثیرگذار باشد.

در محور توانمندسازی، شاخص‌های مربوطه شامل همایش‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، همایش‌های کشوری، کسب رتبه برتر در جشنواره‌های رازی و خوارزمی، کسب رتبه ۱٪ دانشمندان برتر، تربیت نیروی انسانی محقق (پذیرفته‌شدگان دوره‌های دکتری تخصصی پژوهشی) می‌باشند. با توجه به نتایج، امتیاز این محور در سال ۱۳۹۳ افزایش داشته است. اما از آن جا که میزان افزایش امتیاز در این محور چندان قابل ملاحظه نمی‌باشد و با توجه به تغییر سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها، دانشگاه می‌تواند با فراهم کردن زمینه تربیت نیروی انسانی محقق در حوزه جذب دانشجویان پژوهش محور و تقویت روابط و همکاری‌های ملی و بین‌المللی با عقد تفاهم‌نامه‌ها و اجرای برنامه‌های فرصت مطالعاتی، به پیشبرد اهداف در جهت کیفی‌سازی فعالیت‌های پژوهشی بپردازد.

در محور تحقیقات دانشجویی در سال ۱۳۹۱ نسبت به سال ۱۳۹۰، افزایش امتیاز قابل ملاحظه‌ای مشاهده می‌گردد که این افزایش مربوط به افزایش امتیاز در شاخص طرح‌های مصوب و تورهای تحقیقاتی برگزار شده می‌باشد. در سال‌های بعد نیز روند افزایشی به میزان کمتر ادامه داشته است. که می‌توان گفت این نتایج حاصل فعال‌سازی و تفویض اختیار به کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه، راه‌اندازی کمیته‌های تحقیقات دانشجویی دانشکده‌ها، جذب دانشجویان علاقمند به تحقیق، برگزاری کارگاه‌های پژوهشی جهت دانشجویان، اجرای سیاست‌های تشویقی به منظور ایجاد انگیزه در دانشجویان بوده است.

لازمه دستیابی به پیشرفت و توسعه در بخش سلامت، تقویت بخش تحقیق و پژوهش است و دانشگاه به عنوان مرکز تولید علم و فناوری بستر مناسبی برای توسعه تحقیق است. نتایج این تحقیق نشان داد سطح فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان روند افزایشی داشته است اما با توجه به تغییر سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت افزایش کیفیت فعالیت‌های تحقیقاتی و اهمیت هم‌سو بودن برنامه‌های تحقیقاتی دانشگاه با سیاست‌های وزارت متبوع، شاید بتوان گفت دانشگاه می‌تواند با تغییر اهداف و برنامه‌های تحقیقاتی خود و تمرکز بر بهبود کیفیت تحقیقات و همچنین فراهم نمودن بسترهای مناسب، در جهت ارتقا کیفیت تولیدات علمی گام بردارد. در این راستا، تغییر زیرساخت و اصلاح فرایندها، توانمندسازی اعضا هیات‌علمی، دانشجویان و سایر محققان، سیاست‌گذاری در جهت ارتقا اخلاق در پژوهش، فراهم کردن زمینه تربیت نیروی انسانی محقق، تقویت روابط و همکاری‌های ملی و بین‌المللی و برنامه‌ریزی در جهت نمایه‌سازی مجلات دانشگاه در نمایه‌نامه‌های بین‌المللی معتبر، می‌تواند گامی موثر در پیشبرد اهداف، کیفی‌سازی فعالیت‌های پژوهشی و ارتقا سطح پژوهشی دانشگاه باشد.

با توجه به اینکه نتایج ارزشیابی سالانه فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه هر ساله توسط وزارت متبوع ارائه شده و در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد و تاکنون این اطلاعات به صورت مقاله علمی انتشار نیافته، امکان بررسی و مقایسه نتایج برای نویسندگان این مقاله وجود نداشت. بنابراین کمبود منابع علمی جامع را می‌توان از محدودیت‌های این پژوهش عنوان کرد.

تشکر و قدردانی:

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از همکاری کارکنان معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان که در جمع‌آوری مستندات ارزیابی همکاری داشته‌اند و همکاران واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان شهید محمدی تقدیر و تشکر نمایند.

References

1. Aminpour F, Kabiri P, Naji H. Isfahan University of Medical Sciences: Two decades of scientific achievements. Iranian Journal of Medical Education. 2008; 8(1):164-74. [In Persian]
2. Alamdari A, Afshoun E. The view point of faculty members on research barriers at Yasuj

universities. Armaghan Danesh. 2003; 8(1):27-34. [In Persian]

3. Mazinani A. Investigating the situation of produce and use of scientific information from faculty members. Rahyaft. 2001; 11:(25):196-217. Doi: 10.22034/Rahyaft.2001.11.25.537961 [In Persian]
4. Fahimian M. An investigation of scientific information production in the faculty of the technical college of Tarbiat Modarres University since 1991 till 2000 [Dissertation]. Tehran: Tarbiyat Modares University; 2002. [In Persian]
5. http://hbi.ir/part1/Unit.aspx?templateid=1&category=1&hbsId=105&hdlId=4
6. http:// research.ac.ir
7. Shahbodaghi A, Shekofteh M. A comprehensive study of published articles by members of SBMU and their citation status as reported by the institute for scientific information (ISI) from 1998-2007. Research in Medicine. 2009; 33(2):81-7. [In Persian]
8. Nouri R, Danesh F, Karimian J, Papi A. Scientific production of academic members in web of science during 2000-2005 and effective factors: A case study in Isfahan University of Medical Sciences. Irandoc Scientific Communication monthly Journal. 2010; 17(2):2–10. [In Persian]
9. Keramatfar A, Rafiei khoshnod M. Evaluation of scientific outputs of Royan institute. CJS. 2016; 3(1):36-44. Doi: 10.22088/acadpub.BUMS.3.1.36 [In Persian]
10. Rasolabadi M, Khaledi S, Khayati F, Kalhor MM, Penjvini S, Gharib A. Scientific production of medical universities in the west of Iran: A scientometric analysis. Acta Inform Med. 2015; 23(4):206-9. Doi: 10.5455/aim.2015.23.206-209
11. Siamian H, Firooz MY, Vahedi M, Aligolbandi K. Scientific production of medical sciences universities in north of Iran. Acta Inform Med. 2013; 21(2):11-5. Doi: 10.5455/aim.2013.21.113-115

Scientific production and research ranking of Hormozgan University of Medical Sciences in 2014

Kobra Kahnouji [1] Rachel Qhasemi[2*] Nasrin Davaridolatabadi[3]

1. MSc, Public Administration, Deputy of Research and Technology, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran. ORCID :0000-0003-3345-4407
2. MSc, Nanotechnology, Deputy of Research and Technology, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.
3. Department of Health Information Technology, Faculty of Paramedicine, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

(Received 13 Nov, 2017 Accepted 15 Sep, 2018)

Original Article

Abstract

Aim: today, the scientific development of each country is examined through assessment of research activities and scientific productions. The aim of this research was to evaluate research activities in Hormozgan University of medical sciences by criterions issue each year based on the indices released by Research and Technology department of ministry of health.

Methods: In this descriptive applied research, the data the whole the research activities carried out at the university in 2014 where they studied. The data were collected based on the deeds and documents of the university's research and technology department were recorded in the evaluation system of the medical universities of the country. The evaluation of university research activities was conducted in the form of knowledge production, dissemination, leadership, empowerment and student research.

Results: After the finalizing process of judgment Hormozgan University of Medical Sciences, ranked 17 among 23 class 2 medical universities and 20 among whole 50 medical Universities of Iran obtaining 6393/98. The total score of Hormozgan University of medical sciences obtained from research checklist was 6393/98.

Conclusion: level of research activities in Hormozgan University of Medical Sciences has experienced an increasing trend, but due to the changes in the policies of the Ministry of Health, toward the increase of the quality of research productions and the importance of designing programs being accordant to the policies of the ministry of Health on the other hand, the university can change the goals and plans of the research and focus on improving the quality of research activities and also provide the appropriate basis, in order to upgrade the level of health services in the state.

Key Words: Assessment, Research, University.

Citation: Kahnuji K, Qhasemi R, Davaridolatabadi N. Review of scientific production and Specify research ranking of Hormozgan University of Medical Sciences in 2014. J Mod Med Info Sci. 2018; 4(1):39-45.

Correspondence:
Rachel Qhasemi
Deputy of Research and Technology, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.
Tel: +989171614161 Email: rachel.qassimi@gmail.com
ORCID .0000-0003-3345-4407